

TÖMER'İN AB PROJELERİ

At Every Home

“At Every Home” Projesinin temel amacı, daha önce yapılmış Lingua projelerine ait ürünlerden başarılı olanlarının 4 Avrupa ülkesinde yaygınlaştırılmasıdır. AB Eğitim Programları kapsamında yapılan çalışmalarda TÖMER, sona eren projelerin çıktılarının yeterince değerlendirilmediği tespitini yaparak hazırladığı teklif ile söz konusu yaygınlaştırma etkinliklerini Türkiye, Bulgaristan, Macaristan ve Yunanistan’da iki yıl olan proje süresince gerçekleştirecektir.

4 ülkede yaygınlaştırılacak Lingua ürünleri *Hermes*, *Bulgarian For Foreigners*, *Easy II*, *Linc*, *Galanet* ve *SoccerLingua*’nın ortak özellikleri dil öğretimine yenilikçi yaklaşımlar kazandırmalarının yanında yabancı dil öğrenimi ve öğretimini güncel bilgi ve iletişim teknolojileri ile kombine etmeleri, ürünü kullanan bireylere herhangi bir yabancı dil öğrenim programına dahil olmaksızın, evlerinde, bireysel olarak, seçtikleri yabancı dili öğrenmelerine olanak tanımalarıdır. Ürünlerin sağladıkları platformlar vasıtası ile yabancı dil öğrenen bireylerin tüm Avrupa’da ürünün diğer kullanıcıları ile internet üzerinde bir araya gelebilmeleridir.

Seçilen ürünler vasıtası ile öğrenimi teşvik edilecek yabancı diller Almanca, Bulgarca, Çekçe, Fince, Hollandaca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Fransızca, Lehçe, Macarca, Romanca ve Yunanca olarak belirlenmiştir.

“At Every Home”un iki farklı hedef grubu bulunmaktadır: i. 15-20 yaş arası öğrenciler, ii. Yabancı dil öğretmenleri, okul yetkilileri, yerel yetkililer ve karar alıcılar ve dil okulu yöneticileri.

Proje süresince her ortak ülkede, ihtiyaç analizleri sonucunda belirlenecek şehirlerde hedef grupların katılımı ile düzenlenecek tanıtım toplantıları ile seçilen ürünlerin interaktif yöntemler ile yaygınlaştırılması sonucunda, hedef gruplardaki bireylerin ürünleri birebir deneyimlemesi planlanıyor. Hedef gruplarda tanıtımlar sonrasında beklenen etki, birinci hedef grubun yabancı dil öğrenimi konusunda çağdaş dil öğrenim araçlarını ve yöntemlerini tanıyarak, yabancı dil öğrenmenin eğlenceli ve kolay olduğunu fark ederek, öğrendikleri mevcut yabancı dili ya da dilleri geliştirmeye, yeni diller öğrenmeye eğilim göstermeleri ve yabancı dil öğreniminde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma konusunda yatkınlık kazanmaları. İkinci hedef grubun ise bireysel

olarak ilk hedef grup ile aynı çıkarımlara ulaşmasının yanında, profesyonel anlamda yabancı dil öğretimindeki yeni uygulamaları tanımaları ve öğretimlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanmaları beklenmektedir.

Ankara Üniversitesi TÖMER'in Koordinatör olduğu projede ortak olarak Stafilidis Yayınevi (Yunanistan), Sofia Üniversitesi (Bulgaristan) ve Tudomány Dil Okulu (Macaristan) bulunuyor. Projeye destek veren diğer kurumlar ise Lettera Publishers (Bulgaristan), Associazione CNOS-FAP Regione Sicilia (İtalya), Università degli Studi di Cassino (İtalya), Linguapolis – University of Antwerp (Belçika), European Sports Linguistics Academy (İngiltere).

LANCELOT

Ankara Üniversitesi TÖMER bünyesinde devam eden bir proje de, Leonardo da Vinci, Dil Yeterlilikleri kapsamındaki LANCELOT (Sertifikalı Canlı – Çevrimiçi Dil Öğretmeni Yetiştirme Programı) (<http://lancelot.univie.ac.at/>) adlı projedir.

İnternet üzerinden öğretimin gün geçtikçe yaygınlaşması neticesinde, yabancı dil öğretimi alanında da çeşitli çevrimiçi yöntemler ve araçlar kullanıma girmiştir. LANCELOT günümüzde sıklıkla duymaya başladığımız internet üzerinden sesli ve görüntülü görüşme özelliğini, diğer bir deyişle video-konferans sistemini, bir beyaz tahtası dahi bulunan gerçek bir sınıfa dönüştürerek, geleneksel sınıfları sanal ortama taşımıştır. Doğaldır ki, nasıl geleneksel sınıflarda yabancı dil öğretimi için etkili bir metodoloji kullanımı gerekiyorsa, sanal sınıflarda ve ortamlarda da aynı ihtiyaç söz konusudur. LANCELOT projesi de canlı – çevrimiçi ortamlarda yabancı dil öğretmenliği yapmak isteyen adaylara gerekli yeterlilikleri kazandırmak üzere bir eğitim programı geliştirmeyi hedeflemiş ve proje ekibi çalışmalarına Eylül 2005'te başlamıştır. Geliştirilen eğitim programı canlı – çevrimiçi dil öğretmeni adaylarına sanal sınıf teknolojisi, yabancı dil öğretimi metodolojisi ve kültürlerarası yeterlilik konularının iç içe geçtiği bir program sunmak ve programın başarı ile tamamlanmasının ardından uluslararası alanda geçerliliği olacak bir sertifika alınması üzerine tasarlanmaktadır.

Viyana Üniversitesinin koordine ettiği projede TÖMER, Manchester Üniversitesi, Danimarka Pedagojik Üniversitesi, Letstalkonline, ICC Europe ve International House gibi Avrupa'da ve Dünyada saygınlık sahibi olmuş kurumlar ile çalışmaktadır.

Türkiye’de internet üzerinden öğretimin henüz çevrimdışı araçlar ile geliştiği göz önünde bulundurulduğunda, TÖMER LANCELOT Projesi ile canlı – çevrimiçi öğretim teknolojisini yabancı dil öğretimi alanında hem ülkemize, hem de yabancı dil öğretmenlerine geleceğin mesleklerinden birini yeni bir istihdam alanı olarak kazandırmayı hedeflemektedir.

NEWAP: Dil öğreniminde yeni yaklaşımlar

Newap projesinin amacı Avrupa’da daha az kullanılan diller arasında bulunan Fince, Macarca ve Türkçenin yaygınlaştırılması ve bu dilleri kullanmak isteyenlerin dil yeterlik seviyelerinin yeni bir yöntem ile geliştirilmesi, farklı ülke ve kültürler arasındaki diyalogun genişletilmesidir. Newap ekibi bu çalışmayı sürdürürken temel dil öğelerine bağlı kalarak ancak aynı zamanda dil öğretiminde yeni yöntemler deneyerek, bu bilgileri kültürel öğelerle destekleyerek belirli bir olay akışı içinde bu dil eğitim setini hazırlamaktadır.

Projenin hedeflerinden biri yukarıda bahsedilen bu üç dilin aynı anda eşzamanlı olarak edinilebilmesini sağlayabilmektir. Bunun yapılabilmesi amacıyla kullanıcıya sunulabilecek en kolay, en rahat ve en çabuk ulaşılabilir bilgiyle birlikte bu bilginin doğru bir şekilde aktarılması öncelikli olarak ele alınmıştır.

Projenin çıkış noktası bu üç dil arasındaki özellikle yapısal benzerlikler olmuştur. Ancak bu benzerliklerin doğrulanması, incelenmesi ve bu bilgilerin öğrenciye nasıl aktarılacağı konuları çok ciddi bir ön çalışma gerektirmiştir.

Projenin başlangıç aşamasında bu üç dille ilgili akademik ve teorik çalışmalar yapılmıştır. Dillerin incelenmesi ve öğrenilmesinde yeni bir yaklaşımı hedefleyen projeye bu arka plan bilgi desteği için ekip Noam Chomsky’nin ‘Evrensel Dilbilim’ teorisinden faydalanmıştır. Dillerin incelenmesi ve karşılaştırılmasında öncelikle dil parametreleri oluşturulmuş, daha sonra bu dil parametreleri projenin dilbilim uzmanı ortakları tarafından tamamlanmış ve böylece dillerin karşılaştırılabileceği bir bilgi ağı oluşturulmuştur.

Bu karşılaştırma neticesinde proje içinde kullanılacak çok önemli veriler elde edilmiştir. Bu bilgilerin kullanılabilmesi için dil öğrenim malzemesinin oluşturulması için de ayrı bir ekip bilgisayar ortamında bu tür bir dil öğretim setinin nasıl oluşturulabileceği ile ilgili araştırmalar yapmış ve tematik bir yapıda süren, temel dil seviyesinden

başlayan ve her üniteye biraz daha ağırlaşan bir hikaye akışı çerçevesinde devam eden bir olay örgüsü oluşturmayı uygun görmüştür. Bu olay örgüsü projenin hedef kitlesini de yakından ilgilendirecek bir biçimde tasarlanmıştır. Avrupa'dan, İngilizce konuşan iki kişi bu üç dilin konuşulduğu ülkelere seyahat etmektedirler. Seyahatleri esnasında yaşayabilecekleri en temel durumlar ele alınarak bir senaryo hazırlanmıştır. Daha sonra dilbilim ve yabancı dil eğitimi uzmanları bu senaryo akışını ve dil parametreleri doğrultusunda ortaya çıkan bilgileri bir araya getirmiş ve projenin belkemiği oluşturulmuştur.

Daha sonra proje materyallerinin internet ve multimedya ortamlarına uygun hale getirilebilmesi için yine proje ortakları birlikte çalışmalar sürdürerek kullanıcıya en rahat kullanımı sağlayacak ara yüzeyi oluşturmaya başlamışlardır. Halen sürmekte olan projenin bu safhası nihai halini almak üzeredir ancak en iyi sonuçları elde edebilmek amacıyla özellikle proje koordinatörünün yoğun test çalışmaları devam etmektedir.

Projede üretilen öğrenim materyallerinin uygunluk düzeyi test gruplarınca denenecek ve bu test gruplarına uygulanan anketlerin ve çalışmada ortaya çıkan bütün ürünlerin bir dış değerlendirme uzmanı tarafından ele alınmasıyla belirlenmektedir.

Projenin üretim aşaması sürerken bir yandan tanıtım çalışmaları da başlatılmıştır. Her ortak kendi ülkesinde yerel, ulusal veya uluslararası tanıtım çalışmaları yapmaktadır. Böylece bu daha az kullanılan Avrupa dillerinin tanıtılması ve yaygınlaştırılmasına bir katkı ve proje daha tamamlanmadan bir kamu bilgilendirme çalışması da yapılmış olacaktır.

Proje dahilinde oluşturulan dil öğrenim seti temel içerikleri şu şekilde özetlenebilir: Öğrenim seti toplam yedi temadan oluşmaktadır. Bu yedi tema kendi içinde farklı sayfalara ayrılmıştır. Bu sayfalar tematik bir hikaye akışı takip etmektedir. Her üç dilde bu hikaye örgüsü birbirine paralel gitmektedir. Dolayısıyla verilen dilbilgisi yapıları bütün set boyunca paralellik göstermektedir ki bu da kullanıcıya dil öğreniminde ve özellikle diller arası geçişte kolaylık sağlamaktadır.

Ancak bu diller hakkında hiçbir fikri olmayan ve bu tür ön bilgileri edinebileceği birileri olmayabileceği düşünülerek bir başlangıç modülü oluşturulmaktadır. Bu modül dilin çalışmasıyla ilgili temel prensipleri kullanıcıya sunmaktadır. Böylece dillerle ilgili çalışmaya başlamadan önce bireyin bu diller hakkında ve dillerin çalışma prensipleri hakkında bazı ön bilgileri olacaktır.

Tema sayfalarıysa Şu öğelerden oluşmaktadır:

Sunum sayfası: burada temanın o sayfasında iŐlenmek istenen konunun uygun bağlam içinde sunumu yapılmaktadır. Öğrencilerin konuya daha kolay hakim olabilmeleri bakımından bu metinler genellikle diyaloglar Őeklinde düzenlenmektedir. Bu metni görsellerle desteklemek amacıyla metnin yan sayfasına konu ile ilgili bir fotoğraf eklenmektedir. Ayrıca bunun bir bireysel kullanım materyali olduğu düşünülerek bol miktarda dinleme metinleri eklenmiŐtir. Böylece öğrenci mümkün olduğunca yüksek oranda dinleme ve metinleri tekrar ederek telafuz çalışması yapma imkanı bulacaktır. Her sunum metninin mutlaka dinleme metni bulunmaktadır. Öğrenci kullanıcı kontrolleri sayesinde bu dinleme kayıtlarını durdurup tekrar dinleyebilir.

Öğrencinin okuduğu ve dinlediği bu metinde verilmesi hedeflenen kelime bilgisi, dilbilgisi yapıları, bazı temel ifadelerin açıklanması içinse “ Teacher’ özelliği düşünölmüŐtür. Newap bireysel çalışma materyali üretmeyi hedeflediği için öğrencinin bir kılavuza ihtiyac duyduğunda başvurabileceği kaynakların en temeli bu “Teacher” fonksiyonu olacaktır. “Teacher” fonksiyonuna ek olarak “ Reference Grammar” ki bu bölümde bütün set içinde verilen dilbilgisi yapıları ve fazlası bulunmaktadır, “General Dictionary” bütün temalarda iŐlenen söz varlığı, “ Similarities” burada özellikle o temada anlatılan dilbilgisi yapısının diğer iki dille karşılaŐtırılması ve kullanıcının her zaman geri dönüp bilgi desteği alabileceği “ Kick-start” başlangıç modölu bağlantıları olacaktır.

Kullanıcı yukarıda verilen bölümleri dikkatle çalıŐtıktan sonra yaptığı çalışmaları değerlendirmek ve ölçmek için “ Exercises” bölümüne geçebilecektir. AlıŐtırmalar yeni bir pencerede açılacaktır. Böylece öğrenci alıŐtırmalar üzerinde çalıŐırken her an “ Teacher’ ve asıl sunum metnini görebilecektir. AlıŐtırmalar mümkün olduğunca hatırlama, tekrarlama ve üretim düzeninde hazırlanmıştır. Bireysel çalışma materyali olduğu düşünülerek ve konuşma becerisini destekleyici öğelerin bulunmadığı ele alınarak, öğrencinin sıklıkla dinleme ve telafuz çalışması yapabileceği etkinlikler hazırlanmıştır.

Projenin hedeflerinden biri olan kültörel etkileŐimi de sağlayabilmek amacıyla her sayfada o temayla ilgili bir kültörel bilgi penceresi hazırlanmıştır. Ayrıca öğrencinin ilgisini çekebilecek ve dil kullanımında ipucu olabilecek ek bilgiler de zaman zaman tema sayfaları içinde verilmektedir.

Öğrenci bir dilde kendini yeterli hissettiği ve modölin iŐleyiŐini çözdükten sonra hemen modöldeki diğer dillerden birine geçiŐ yapabilir. Konular benzerlik göstereceği

için ve modüllerin kullanımı tamamıyla aynı olduğu için diğer dile geçişte zorluk çekmeyecektir.

Projede yer alan ortaklar ve çalışma alanları şu şekilde sıralanabilir:

- ESTA Bildungswerk – Almanya: Proje koordinatörü.
- A.Ü.TÖMER – Türkiye: Dilbilim, yabancı dil eğitimi, materyal üretimi, üretim planlama ve koordinasyon, tanıtım
- Adulta Oy – Finlandiya: materyal üretimi, dilbilim
- PAKK – Finlandiya: Dilbilim, referans bilgi
- Logon – Macaristan: materyal üretimi, dilbilim
- Esta-Danışmanlık – Türkiye: çeviri, tanıtım
- UnternehmerHaus – Almanya: materyal testi, geri dönüt
- EPS – Almanya – Almanya: materyal testi, geri dönüt
- OK TV Münster – Almanya: reklam ve tanıtım, görsel materyal üretimi
- Bennohaus – Almanya: reklam ve tanıtım, görsel materyal üretimi.

2005 yılı Ekim ayında başlayan proje 2 yıl sürecektir.

EL NET PLUS: Avrupa Dilleri Ağı 2

Daha az kullanılan Avrupa dilleri için halka yönelik bir internet kaynağı oluşturmak amacıyla tasarlanan ve 2001 yılında Litvanya Halk Dil Eğitim Merkezinin koordinatörlüğüyle başlayıp başarıyla tamamlanan Euro Languages NET projesinin ikinci aşaması olan ve Socrates ve Lingua 1 kapsamında yer alan bu proje, 22 ülkeden (Litvanya, Romanya, Bulgaristan, Portekiz, Letonya, Estonya, Slovakya, Macaristan, İsveç, İspanya, Çek Cumhuriyeti, Türkiye, İtalya, Yunanistan, Malta, Norveç, Danimarka, Avusturya, Polonya, İzlanda, İrlanda ve Hollanda) 26 eğitim kurumunun ortaklığıyla yürütülmektedir. İlk aşamasında 12 dilin nerede ve nasıl öğrenilebileceğine dair bilgilerin, kaynakların ve olanakların yer aldığı internet sitesindeki (www.euro-languages.net) dil yelpazesinin genişletilmesi ve yeni diller için aynı kaynakların oluşturulması hedeflenmektedir. EL NET PLUS sayfasına girildiğinde, ortak olan ülkelerle ilgili genel bilgilere ulaşılabilecek ve seçilen ülkede konuşulan dil hakkında genel bilgi, bu dili hedef ülkede veya yurt dışında öğrenebileceği merkezlerin bir listesi, uzak-

tan eğitim hakkında bilgilere ve hedef dili ölçen mevcut sınavların bir listesine ulaşılabilir. Ayrıca sitedeki faydalı linkler ve günlük konuşma kalıpları bölümünden, seçilen dil hakkında daha fazla bilgi edinilebilir.

EUROPODIANS

Ankara Üniversitesi TÖMER'in ortak olarak yer aldığı bu projenin koordinatörü, İspanya'dan Castilla La Mancha Üniversitesi'dir. 1 Ekim 2006'da başlayan projede Ankara Üniversitesi TÖMER'in yanı sıra 14 Avrupa ülkesinden ortaklar yer almaktadır. Projedeki amaç, taşınabilir multimedya araçlarıyla (ipod, mp3 çalar, cep telefonu vb.) dil öğretimidir.

İlk kez 1977 yılında Sony firması tarafından üretilen kasetçalardan sonra taşınabilir ses aygıtlarıyla dil öğrenimi Avrupa'da çok popüler bir hale gelmiştir. Ancak, bu tip cihazlardaki teknik yetersizlikler, bu yolla dil öğrenmek isteyenlerin sadece işitsel becerilerini geliştirmekten öteye gidememiştir. Ekim 2005'te çıkan Apple i-pod video gibi son yıllarda geliştirilen üstün taşınabilir multimedya araçları, yalnızca işitsel cihazlar olmaktan çıkmıştır ve video klip oynatabilme, bir metni cihazın ekranından takip ederken duyabilme, fotoğraf gösterebilme, video ve ses dosyalarını depolayabilme ve başka cihazlara gönderebilme özelliklerinin eklenmesiyle dil eğitimi için ideal bir hale gelmiştir. Proje sonucunda yeni tip taşınabilir multimedya araçları için dersler ve dil materyalleri oluşturulacak ve moodle tabanlı bir web-sitesinden (www.europodians.com) hazırlanan dersleri ve materyalleri isteyenler doğrudan bilgisayarlarına veya taşınabilir multimedya araçlarına indirebileceklerdir. Proje sonucunda üretilmiş olacak ders ve materyaller Türkçenin yanı sıra İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Çekçe, Danca, Estonyaca, Letonyaca, Litvanyaca, Macarca, Malta Dili, Lehçe, Portekizce, Slovakça ve İsveççe gibi dilleri kapsayacaktır ve Avrupa Konseyince hazırlanmış olan "Common European Framework – Ortak Başvuru Metni" kriterlerine göre A1, A2 ve B1 düzeylerini kapsayacaktır.

FIRST STEPS

Ankara Üniversitesi TÖMER'in dahil olduğu projelerden, koordinatörlüğünü Yunanlı MEANDROS LTD.'in yürüteceği ve çalışmaların iki yıl süreceği "FIRST

STEPS” adlı Grundtvig-1 projesinin ilk toplantısı 15-16 Aralık 2006 tarihinde Atina’da yapılmıştır.

FIRST STEPS Projesi Türkiye’den Almanya’ya gidecek göçmenlerin kültürlerarası yeterliliğini destekleyecek ve dil bariyerini ortadan kaldırarak, Türk göçmenlerin Almanya’ya daha kolay ve daha kısa sürede uyum sağlamalarını sağlayacaktır. Projeye ortak olan diğer ülkelerde de benzer çalışmalar yapılacak ve Romanya’dan İtalya’ya ve Bulgaristan’dan Yunanistan’a gidecek göçmenlerin uyum sağlamalarını da kolaylaştıracaktır. Göçmenlere ev sahipliği yapacak olan ülkelerin seçilmesinde (Almanya, İtalya ve Yunanistan) bu ülkelerdeki nüfus artışının eksi değerinde olması büyük rol oynamıştır.

FIRST STEPS projesi Ankara Üniversitesi TÖMER İzmir Şubesi tarafından yürütülecektir. Bu projede İzmir Şubesi olarak Alman ortağımızın hazırlayacağı Dilbilgisi (Grammar Book), Tarih ve Kültür (History and Culture Book) ve İfadeler (Phrase Book) kitapları Almancadan Türkçe’ye çevrilecektir. Phrase Book (günlük ve en sık kullanılan ifadelerin bulunduğu) kitaptaki ifadeler bir anadili konuşucusu tarafından CD’ye okunacak, çeviriler bir Türkçe okutmanı tarafından redakte edilecektir.

Göçmenlikten Avrupa Yurttaşlığına

Socrates Programı kapsamındaki Grundtvig 2 “From Migrant to European Citizen” adlı proje Hollanda ROC Albelda Kolejinin koordinatörlüğünde ve Danimarka’dan VUC Vestegnen Yetişkin Eğitim Merkezi ve Ankara Üniversitesi TÖMER’in ortaklığında 2005 yılı Ağustos ayında AB komisyonunun onayı ile çalışmalara başlamıştır. Avrupa’ya göçmen olarak giden Türklerin uyumunu hızlandırmayı amaçlayan projenin Mayıs 2005’te Danimarka’da yürürlüğe giren uyum yasası üzerine çalışmalar yapılarak, proje kapsamında 2007’de oluşturulacak web sayfasından faydalanarak, bu ülkelere gelenlerin Avrupa’da karşılaştıkları kültürel farklılıklara hazırlanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

TÖMER AB Projeleri Koordinatörlüğü